

OSNOVNA ŠOLA VOJNIK

RAZISKOVALNA NALOGA

VERSKA ZNAMENJA V ŽUPNIJI ČREŠNJIČE

AVTORJI: URŠKA MIRNIK, 7. A
URŠKA JURGEČ, 7.A
UROŠ JURGEČ, 1. B

MENTORICA: MILENA JURGEČ

ŠOLSKO LETO 2000/2001

Raziskovalno nalogo posvečamo gospodu župniku Štefanu Kušarju, ki je v šolskem letu 2000/2001, ko smo jo opravili, praznoval svoj devetdeseti rojstni dan.

SLIKA ŠT. 2 : RAZISKOVALCI Z GOSPODOM KUŠARJEM PRED CERKVIJO

POVZETEK

Raziskovalna naloga Verska znamenja v župniji Črešnjice vsebuje podatke o Biseromašniku in domačem župniku Štefanu Kušarju, zgodovinske podatke o župniji Črešnjice, in o verskih znamenjih, ki stojijo na območju župnije. Verska znamenja so zelo raztresena po celi župniji. Ponekod so tako skrita, da jih brez pomoči domačinov nismo našli. Vsa znamenja pa pozna domači gospod župnik. Sedanja naloga je že tretja iz področja verskih znamenj in bo dopolnilo prvim dvema, ki sta zajeli župniji Vojnik in Novo cerkev. Iz vseh treh lahko ugotovimo, da se ljudje v najhujših stiskah obračajo po pomoč k Bogu, da pa svoje obljube tudi izpolnijo. Verska znamenja so znamenja, ki nam govorijo o trpljenju, sreči, žalosti in upanju.

KAZALO

1. UVOD	4		
2. GOSPOD ŠTEFAN KUŠAR	5		
3. ŽUPNIJA ČREŠNJICE	6		
4. VERSKA ZNAMENJA PO VASEH	10		
4. I.BRDCE	10		
KOVAČEV KRIŽ			
KRIŽ V ČAST SLOMŠKOVE MATERE			
KRALOVA HIŠNA KAPELA			
KOTJEKOV KRIŽ			
GRABENŠKOVA KAPELA			
4. 2. ČREŠNJICE	15		
BLAZIŠKOV KRIŽ			
KRIŽ NA POKOPALIŠČU			
MISIJONSKI KRIŽ OB CERKVI			
KRIŽ PRI ŽUPNIŠČU			
KRIŽ V OBZIDJU			
ŠNELARJEV KRIŽ			
ŠNELARJEVA HIŠNA KAPELICA			
DOLANOVA ALI ZARNŠKOVA KAPELA			
SPODNEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA			
ZGORNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA			
4. 3. KAMNA GORA	29		
RIBEŽLOV KRIŽ			
GOLTNARJEV KRIŽ			
JUREKOV KRIŽ			
MARKOLAKOVA KAPELA			
		TRIJE KRIŽI	
		4. 4. PODGORJE POD ČERINOM	36
		BLAŠČAKOVA HIŠNA KAPELICA	
		FATIMSKA KAPELA	
		SPODNJEPAVŠERJEVA KAPELA	
		NADEKOV KRIŽ	
		ORGALISTOVA KAPELA I	
		ZAZIJALOV KRIŽ	
		ZANGGERJEVA KAPELA	
		ORGALISTOVA KAPELA II	
		KEKLENOVA HIŠNA KAPELICA	
		KEKLENOVKRIŽ ERNEJČEVA	
		KAPELA	
		4. 5. SOJEK	51
		POHARČEV KRIŽ	
		LOVRANČEVA KAPELA	
		MUŠIČEVA KAPELICA	
		IVANKINA KAPELICA ROZINO	
		V A HIŠNA KAPELICA	
		FRTAKOVA KAPELA	
		BOGINOV KRIŽ	
		5. ZAKLJUČEK	58
		6. VIRI IN LITERATURA	59
		7. SEZNAM FOTOGRAFIJ	60
		8. PRILOGE	61

I.UVOD

Verska znamenja so posejana po naši deželi, zato se nam je zdelo prav, da zberemo podatke o njih za celo Občino Vojnik. Nismo si postavili posebne hipoteze, ker je nekako v tej nalogi ne moremo poiskati, bolj pomembno se nam je zdelo postaviti si in tudi doseči cilj.

Naš cilj je zbrati vse še žive podatke o znamenjih in jih fotografirati..

Odločili smo se za metodo spraševanja in zapisovanja, ker predvidevamo, da se lahko na tak način pridobi največ podatkov.

Pomembna se nam zdela metoda fotografiranja, saj na tak način ohraniš vizualni podatek za prihodnje rodove.

Kraji, kamor smo namenjeni raziskovat, so nam popolnoma neznani, zato se nam zdi zelo pomembno komuniciranje s prebivalci.

Posebnega vprašalnika nismo sestavili, ker so ljudje in njihova znamenja različni in bi verjetno vprašanja zvenela zelo suhoparno.

2. GOSPOD ŠTEFAN KUŠAR

SLIKA ŠT. 3: ŠTEFAN KUŠAR

Štefan Kušar, sedanji župnik v župniji Črešnjice, se je rodil 10. 12. 1910 v Laporju. Mašniško posvečenje je prejel 5. 7. 1936 v Mariboru. Kot kaplan je služboval v Velenju v župniji sv. Martina 1937-1938, v Starem Trgu pri Slovenj Gradcu 1938, v Mariboru, sv. Rešnje telo 1938-1939, sv. Lovrenc na Dravskem polju 1939-1941, 1941 Sladojevci,, župnijski upravitelj petih župnij 1941-1946 Guše pri Livku; župnik 1946-1960 v Črešnjicah, namestnik vikarja 1953 na Frankolovem, župnik na Koblju 1960-1969 in pri sv. Jerneju pri Ločah 1969-1978, župnijski upravitelj v Črešnjicah 1978-1981, od tedaj dalje pa je spet župnik v Črešnjicah.

Gospod Štefan je postal leta 1996 biseromašnik, torej je duhovnik sedaj že petinšestdeseto leto. Najbolj pretresljiva, pa tudi prijazna leta so bila, ko je bil izgnan na Hrvaško. Nekaj časa je bil edini duhovnik na območju petih župnij. V Gušci je zelo skrbel za svoje vernike, postal je zelo priljubljen in je moral na skrivaj oditi, ker bi ga drugače ne bili pustili oditi. Domov se je napotil s kolesom. V Sloveniji je neprestano ustvarjal in najlepše njegovo vidno delo, ki mu je uspelo skupaj s farani, je ureditev cerkve in župnišča v Črešnjicah, pa še mnogo drobnih stvari, ki bodo nekoč sled nekega duhovnika, ki je imel svoje ljudi zelo, zelo rad. V župniji, kjer je nekoč živela tudi Slomškova mati, mu je dano prebivati in se posvečati tistim, ki ga potrebujejo.

Ob njegovi predstavitvi v Družini št. 38 iz leta 1986 smo zasledili naslov: »Kdor je dobrega srca, je večno mlad.« Prav gotovo to še kako velja za gospoda Štefana, ki je tudi dobitnik Zlatega grba Občine Vojnik. Človek, ki je prijazen, ki zna svetovati, ki je zgodovino dogajanja v Črešnjicah skrbno zapisal v župnijsko kroniko in ki kljub številnim letom opravlja maše za svoje krajane, takšen človek si prav gotovo zasluži, da napišemo, da je Človek z veliko začetnico. Hvala za pomoč pri iskanju podatkov, hvala za prijaznost in še veliko zdravja vam želimo!

3. ŽUPNIJA ČREŠNJICE

Na sončni strani konjiške gore, ki doseže višino 1014 m, leže Črešnjice. Ime naj bi bilo po legendi povezano z dvema velikima češnjama, kjer naj bi se prikazovala Marija, tam pa so potem postavili cerkev. Bolj verjetna je razlaga, da so dobile ime po tem, ker pot vodi »črez goro« ali pa po skalnih čerch.

V Dolini sv. Janeza so od leta 1164 živeli kartuzijani. V posebni časti kartuzijanov je bilabožjepotna cerkev Naše ljube gospe Roženvenske v Črešnjicah. Cerkev je bila postavljena na njihovi zemlji in za njihove podložnike. Črešnjice leže na nadmorski višini 529 m. Zaradi sončne lege so obdane z vinogradi in sadovnjaki.

Stavbna zgodovina sega daleč nazaj v srednji vek. Prva cerkev na tem kraju je bila manjša kapela, morda takšne velikosti, kot je sedaj prezbiterij. Čas gradnje ni znan, gotovo pa je stala že leta 1402, ko se v zgodovini že omenja vikariat pri tej cerkvi. Turki so požgali in oskrunili svetišče 1482. O popolni prenovitvi cerkve, ki je bila takrat temeljito povečana in olepšana, poroča v svojih spisih Paolo Santonin, ki je spremljal vikarja oglejskega patriarha škofa Petra. 31. maja 1478 so svetišče spet posvetili. Dokaz za to so križi v prezbiteriju, ki so še danes vidni. Prenovitve so se lotili vsaj še trikrat. Leta 1669 so cerkev povečali proti zahodu in vdělali kor. Zaradi velikega števila romarjev so leta 1694 dozidali Dominikovo kapelo na severni strani, leta 1731 pa še Arehovo kapelo na južni strani.

Cerkvena oprema se je spreminjala. Prvi Marijin kip so uničili Turki, drugi je v zasebni lasti, tretja, oljna slika na platnu pa je zdaj v stranskem oltarju. Danes je v tronu glavnega oltarja Marujin kip, ki ga je izdelal Franc Zamlik iz Konjic, ki je izdelal tudi celoten glavni oltar v letu 1744. Prižnica in Dominikov oltar sta nastala leta 1710, Arehov oltar pa je iz druge polovice 18. stoletja. Cerkev je imela do obnov v prejšnjem stoletju kar sedem oltarjev, kar kaže, kakšen je bil naval romarjev in Marijinih častilcev. Ko so štiri od njih podrli, je slikar Franc Gornik leta 1899 svetnike s teh oltarjev upodobil na stropu ladje in tako ohranil spomin nanje. Iz gotske cerkve se je do danes ohranil pri slavoločni steni del slikarij in lepo barvno okno ter gotska niša za sediljo v prezbiteriju.

V današnjem času prihajajo romarji predvsem na rožnovensko nedeljo in Arehovo nedeljo. Črešnjice vabijo k obisku iz več razlogov. Tu je staro Marijino svetišče in eno od žarišč Marijinega češčenja v tem delu Štajerske, ki so ga pospeševali kartuzijani. V tej župniji je bila rojena Marija Zorko, mati blaženega Antona Martina Slomška. Pogled proti Savinjski dolini je čudovit, poleg tega pa je tukaj možno videti tudi umetniško bogastvo. Od leta 1999 vodi skozi Črešnjice Slomškova pot, od tu pa so poti tudi na Stolpnik na Konjiški gori.

Župnija je v začetku spadala v Konjiško dušnopastirsko oskrbo. Ob nedeljah je prihajal eden od številnih kaplanov, ki je tu prespal, zato so počasi začeli zidati župnišče. Kasneje je ostal tu kot stalni vikar. Iz srede 17. stoletja so znani klučarji. Prava župnija je od leta 1735. Župnija je bila nekaj časa večja. Pred petimi leti so se prestavile v župnijo Vojnik Gornje Brdce, Lačna vas in Plate. Župnija Črešnjice zajema Brdce, Črešnjice, Kamno goro, Podgorje pod Čerinom in Sojek, tu pa živi približno 300 ljudi. Sega v občini Vojnik in Slovenske Konjice. (Povzeto po župnijski kroniki do leta 1996).

SLIKA ŠT. 4: DOMINIKOVA KAPELA

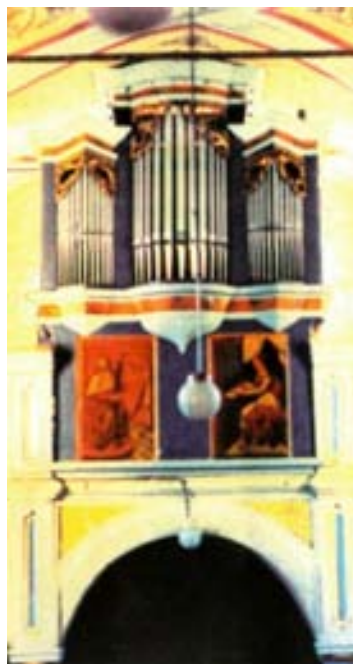
SLIKA ŠT. 5: NOVI ZVON 1978

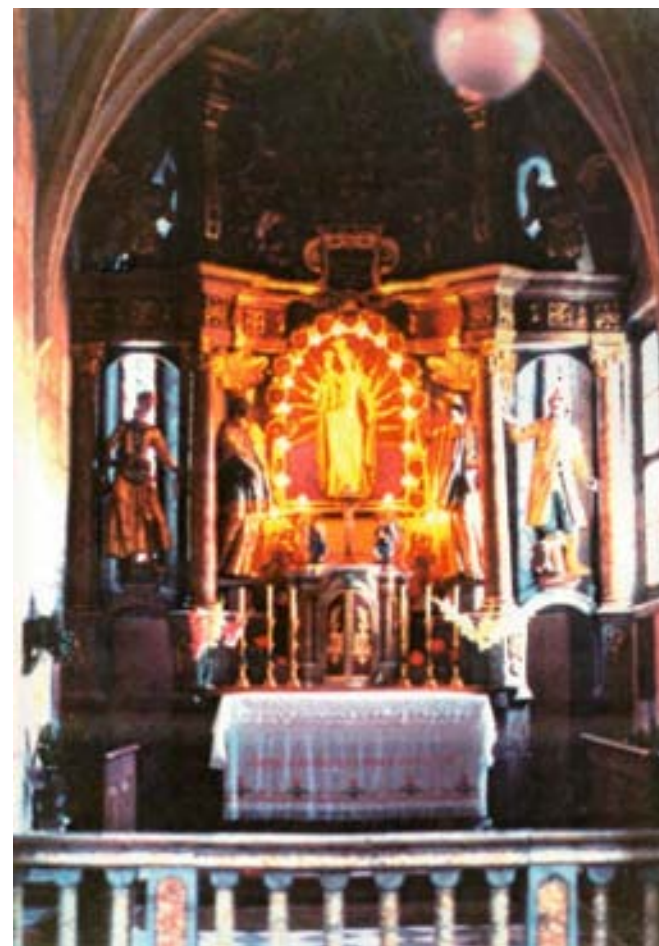
SLIKA ŠT. 6. VICE

SLIKA ŠT. 7: PRIŽNICA

SLIKA ŠT. 8: ORGLE

SLIKA ŠT. 9: OBHAJILNA MIZA

SLIKA ŠT. 10: ŽUPNIJSKA CERKEV

SLIKA ŠT. 11: ŽUPNIŠČE

4. VERSKA ZNAMENJA PO VASEH

4.1. BRDCE

4.1.1. KOVAČEV KRIŽ

V Brdcah št. 17 so živeli Ribičevi, trenutno pa tam ne živi nihče. Križ so postavili na veliko željo mame Pavlike Ribič, rojene Štante. Križ je na tem mestu stal že nekoč. Blagoslovili so ga leta 1980, leto za tem pa je umrla mama. V času, ko je bilo v okolici odtujenih več korpusov in Marijinih kipcev, so tudi Ribičevi odkrili, da so vijaki na njihovem križu zelo odviti, zato so ga iz varnosti odstranili in spravili v stanovanju. Namen imajo križ prestaviti in ga obnoviti.

SLIKA ŠT. 12 :KOVAČEV KRIŽ

4. 1. 2. KRIŽ V ČAST SLOMŠKOVE MATERE NA KRALOVEM

»Na tem kraju se je
27. 5. 1779 rodila
MARIJA ZORKO
mati božjega služabnika
škofa A. M. Slomška«

To je napis na križu, znamenju odrešenja, ki stoji ob razvalinah hiše, kjer so nekoč živeli Zorkovi in kjer se je rodila tudi Slomškova mati. Znamenje je bilo postavljeno na pobudo gospoda župnika Štefana Kušarja. Blagoslov je bil 17. oktobra 1982, v letu, ko je minilo 120 let od smrti Antona Martina Slomška. Pobožnost je vodil gospod prelat in celjski opat Friderik Kolšek, v slovesnosti pa so sodelovali še duhovniki: Alojz Vicman, dekan dekanije Nova Cerkev, Milan Kovač iz Velenja, ki je podaril denar za korpus, Vinko Rančigaj iz Frankolovega in domači župnik Štefan Kušar. Korpus je bronast, izdelal ga je Miran Jovan iz Lešja, streho na križu je oblikoval Franc Švajger iz Vojnika. Znamenje so posvetili vsem slovenskim materam. Na blagoslovu je bilo preko sto ljudi, pel pa je pevski zbor iz Nove Cerkve.

Pri križu, ki stoji na zemljišču Francke Korže, po domače Kralove, potekajo v maju tudi šmarnice.

SLIKA ŠT. 13: KRIŽ PRI DOMAČIJI SLOMŠKOVE MATERE

4. 1. 3. KRALOVA HIŠNA KAPELA

V Brdcah št. 8 imajo staro leseno hišo staro več kot tristo let, v njej pa hišno kapelico. Lastnica je Francka Korže. Kapelica je stara prav gotovo toliko kot hiša. V njej so imeli lesen križ, sedaj pa je v njej drug križ in kip Jezusa. Ker imajo namen hišo podreti, bo izginila tudi hišna kapelica. Mogoče bi bilo prav, da bi našla prostor v lepi novi hiši.

SLIKA ŠT. 14: KRALOVA HIŠNA KAPELICA

4. 1.4. KOTJEKOV KRIŽ

V Brdcah št. 4 živi Karli *Zazijal*, ob poti do njegove hiše pa stoji križ, ki je ograjen z vrtcem. Križ je star preko dvesto let, a je nekoč stal višje na drugem kraju, kjer sedaj ni več poti. V bližini je bil postavljen še en križ, ki ga ni več, je pa prostor označen kot markacija Slomškove poti.

SLIKA ŠT. 15: KOTJEKOV KRIŽ

4. 1. 5. GRABENŠKOVA KAPELA

Leta 1901 je bila v Brdcah 9 postavljena Grabenškova kapela. Obrnjena je k potoku, stran od ceste, ker je nekoč mimo vodila pot na Plate in v Male Dole. Pozdravljala je ljudi, ki so prihajali v ta kraj. V kapeli, ki je sedaj last Marije Slemenšek, je zelo lep stoječi kip Matere božje z detetom. Ima obleko rdeče barve, kar je znamenje nadzemjskega bitja, ogrnjena pa je v moder plašč, kar je znak zemeljskega. Preko glave, ramen in Jezuščka ima ogrnjeno belo ogrinjalo. Pod kipom je še božji grob. Stena je okrašena z rjavim ornamentom, okoli kipa pa je spletena trivrstna kita belega in rdečega cvetja iz papirja. Pred kipom je vaza z velikim šopkom umetnega cvetja. Na steni v notranjosti in zunanosti kapele in so freske. Obnovili so jo leta 1980.

SLIKA ŠT. 16: GRABENŠKOVA KAPELA

4. 2. ČREŠNJICE

4. 2. 2. BLAZINŠKOV KRIŽ

Če prideš v Črešnjice iz smeri Rove, iz južnih vasi, te pred pokopališčem pozdravi križ, ki ga je leta 1952 postavil Ivan Blazinšek, kmet iz Brdc, 14. 9. 1953 pa je bil blagoslovljen. Pri blagoslovu je sodeloval tudi župnikov sobrat iz Hrvaške, gospod dekan Stjepan Kanič.

Še ne tako dolgo nazaj ni bilo mrliških vežic in ljudje so imeli svoje pokojne par dni doma, nato pa so jih v krstah prinesli ali pripeljali v cerkev in nato na pokopališče. Pri Blazinškovem križu, ki stoji na Jakopičevem posestvu, je pogrebni sprevod pričakal duhovnik oz. kondukt in pokojnega pospremil v cerkev.

Križ je okrašen s kitami iz svežega zelenja in umetnih rož.

SLIKA ŠT. 17: BLAZINŠKOV KRIŽ

4. 2. 3.. KRIŽ NA POKOPALIŠČU

Na vsakem pokopališču stoji križ, ki je znamenje odrešenja,. Križ je dvignjen nad grobovi in obzidjem, da se vidi tudi po okolici. Našli smo podatke v Kroniki, da so stari križ zamenjali z novim leta 1951, obnovili so tudi korpus. Oboje je oskrbela družina Marije Vidali, organistinje iz Sojeka.

SLIKA ŠT. 18: KRIŽ NA POKOPALIŠČU

4. 2. 4. MISIJONSKI KRIŽ OB CERKVI

Križ je stal v vogalu pokopališča, ki je bilo nekoč okoli cerkve. Gospod župnik Štefan Kušar ga je dal prestaviti k cerkvi, kjer je pokopan duhovnik Lukež Trafenik, ki je umrl leta 1862. Bil je »fajmošter« v Črešnjicah 22 let. Križ uporabljajo ob procesijah za prvega od oltarjev.

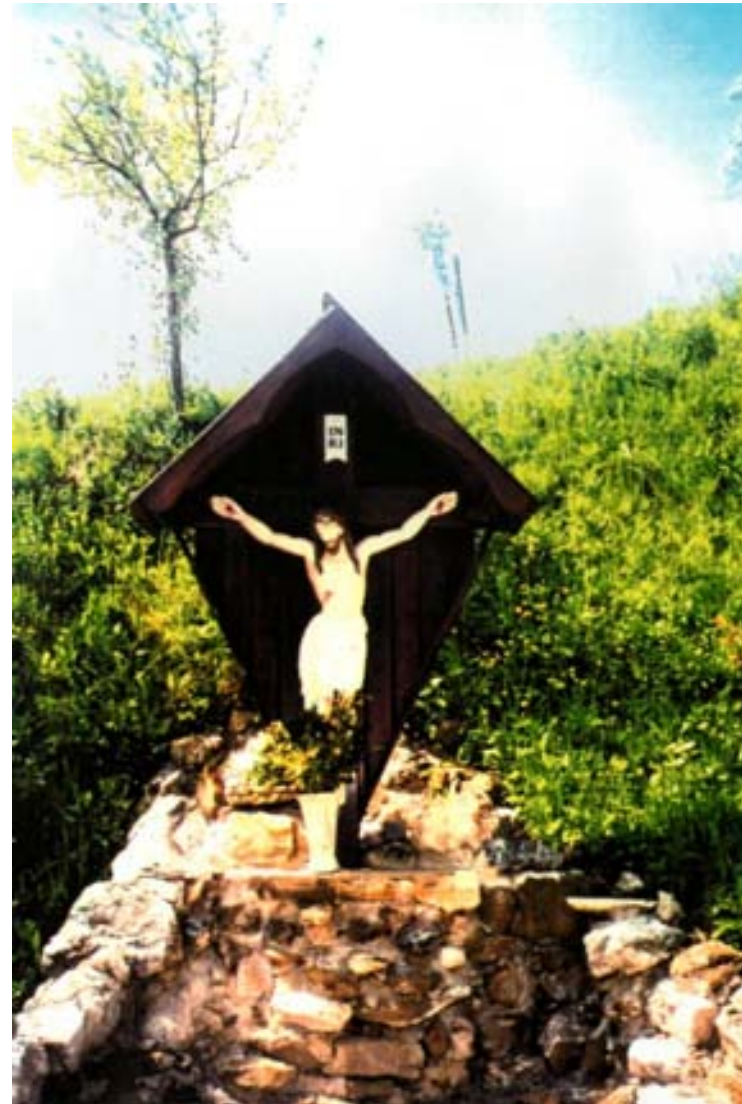

SLIKA ŠT. 19: MISIJONSKI KRIŽ

4. 2. 5. KRIŽ PRI ŽUPNIŠČU

Križ pri župnišču je bil postavljen leta 1999 z namenom, da bo služil kot drugi oltar pri procesijah. Vedno so imeli probleme s postavljanjem oltarjev ob lepih nedeljah, ker ni nikjer ravne površine, poleg tega pa je bilo tudi različno vreme.

Načrt za znamenje je naredil dr. Vinko Kraljič, izdelal pa ga je domači organist Peter Iskrač. Korpus je že starejši in ga je obnovila sestra pri sv. Jožefu v Celju. Dovolj velik prostor pred znamenjem omogoča opravljanje bogoslužnih opravil.

SLIKA ŠT. 20: KRIŽ PRI ŽUPNIŠČU

4. 2. 6. KRIŽ V OBZIDJU

Na vogalu obzidja, ki je postavljeno okrog cerkve, je postavljen križ posebne kvalitete. Spodnji in zgornji del sestavlja kamen, ki ima zgodovinski pomen, saj so na njen zelo stari napisi. Ta križ služi kot tretji oltar ob žegnanjskih procesijah.

SLIKA ŠT. 21: KRIŽ V OBZIDJU

4. 2. 7. ŠNELARJEV KRIŽ

V Črešnjicah 17 stoji križ, ki je last Karla Turka ml. Križ sta postavila Karel in Marija Turk leta 1927. Obnovljen in prestavljen na to mesto pa je bil leta 1997. Križ stoji v malem vrtcu posajenem s cveticami. Trenutno so cveteli tulipani. Lastnik se je preselil v vojniško župnijo, še vedno pa živita v bližini njegova oče Karl in mati Terezija Turk.

SLIKA ŠT. 22: ŠNELARJEV KRIŽ

4. 2. 8. ŠNELARJEVA HIŠNA KAPELICA

V Črešnjicah 14 so doma Terezija, Karel, Anton in Klavdija Turk. V hiši, v kateri živijo imajo na spodnji strani hiše nad vhom hišno kapelico, v kateri je kip sv. Urbana, ki je zavetnik vinogradov. Kapelica je stara toliko kot hiša. Kip je bil pred nekaj leti obnovljen, vendar je zelo izpostavljen soncu, zato barva hitro obledi in razpoka.

SLIKA ŠT. 23: ŠNELARJEVA HIŠNA KAPELICA

4. 2. 9. DOLANOVA ALI ZARNŠEKOVA KAPELA

Pod cesto, ki pelje iz Črešnjic proti Žički Kartuziji, ob hišah Olge Perc in njenega nečaka Dušana Hudeja, stoji čudovita kapela, ki je sedaj skrita očem vsakodnevnih voznikov, ki se vozijo po gornji cesti. Lastnik je Vlado Turk iz Črešnjic 12, po domače Gornji Dolan, ki stanuje precej stran. Nekoč je tod mimo vodila cesta proti Sojeku. V kapeli so bili kipi in podobe: Brezmadežno spočetje, sv. Jožef z detetom, sv. Alojzij, sv. Janez Nepomuk in sv. Martin; zunaj kapelice pa so Presveta Trojica, sv. Peter, sv. Družina in sv. Mihael. Kapela je obnovljena, saj so jo pred leti okradli. Postavljena je bila leta 1898, blagoslovljena 1899, leta 1996 pa so jo obnovili in ponovno blagoslovili. Kip Matere božje z detetom je priskrbel gospod prelat dr. Vinko Kraljič, angele pa so prinesli iz domačega župnišča. Božji grob je še prvi, ker so ga tatovi k sreči spregledali. Na stropu je okrask z napisom AVE MARIA. V kapeli je oltar. Ob kapeli se zbirajo vaščani k šmarnicam in včasih k maši.

Kapela je obrnjena proti sedanji cesti. Ima dvokapno streho, na strehi kovinski križ z letnico 1898, ki ponazarja letnico postavitve kapele, prav tako pa je nad vrati datum postavitve in obnovitve. Kapela je okrašena s suhim in svežim cvetjem.

SLIKA ŠT. 24: DOLANOVA KAPELA

SLIKA ŠT. 25: SVETI PETER

SLIKA ŠT. 26: FRESKA NA STROPU

SLIKA ŠT. 27: SVETI MARTIN

SLIKA ŠT. 28: SVETI ALOJZIJ

SLIKA ŠT. 29:OLTAR S KIPOM MARIJE Z JEZUSOM

SLIKA ŠT. 30: BOŽJI GROB

SLIKA ŠT. 31: SVETA DRUŽINA

SLIKA ŠT. 32: SVETI MIHAEL

4. 2. 10. SPODNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELA

V Črešnjicah št. 13 je doma Franci Kolar in v njegovi hiši je čudovita, zelo stara hišna kapelica s kipom Marije z detetom. Okrašena je s kitami iz papirnatega cvetja.

SLIKA ŠT. 33: SPODNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA

4. 2. 11. ZGORNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA

Vlado Turk, ki je lastnik tudi velike Zarnškove kapele, stanuje v Črešnjicah 12. V svoji hiši ima zanimivo kapelico z Marijinim kipom. Zanimivost te kapelice je v tem, da je postavljena v steno v notranjosti hiše. Nekoč je mimo nje vodila cesta, potem pa so dozidali del hiše in na mestu ceste je sedaj postavljeno stopnišče, ki v sredini hiše vodi v klet.

SLIKA ŠT. 34: ZGORNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA

4.3. KAMNA GORA

4.3. 1. RIBEŽLOV KRIŽ

Pod cesto, ki vodi proti Kamni gori, stoji križ, ki sta ga postavila Viktor in Marija Mernik v spomin sinu Franciju Merniku, ki se je na tem mestu smrtno ponesrečil z motorjem. Mernikovi sicer živijo v Kamni gori 10, sedaj pa za križ skrbi sestra Marija Pribil z družino. Križ ima pločevinasto streho z okraski. Okrašen je s šopkom iz umetnega cvetja. Obrnjen je proti cesti, vendar je s ceste teže opazen, ker stoji precej pod njo blizu nove hiše Iva Kokljiča, po domače Gobčevega.

SLIKA ŠT. 35 RIBEŽLOV KRIŽ

4. 3. 2. GOLTNARJEV KRIŽ

Na začetku vasi Kamna gora št. 2 stoji Goltnarjeva domačija, pred njo pa verjetno že tako dolgo kot lesena hiša, stoji križ. Prejšnja lastnica je bila Jera Kokol, sedaj pa je lastnik Marko Kozlevčar iz Vojnika. Pri križu so že nekoč imeli šmarnice in jih imajo tudi v današnjem času.

SLIKA ŠT. 36: GOLTNARJEV KRIŽ

4. 3. 3. JUREKOV KRIŽ

Nekoč so bile pešpoti speljane drugod kot so danes ceste. Križi so bili postavljeni ob križiščih pomembnejših poti. Takšno križišče je bilo tudi pri Iskračevih, po domače Jurekovih v Kamni gori 12. Sedanji lastnik Vinko nam je povedal, da je vodila tam pot proti vrhu Konjiške gore, kjer stoji zdaj Stolpnik, in v drugo smer v Žičko Kartuzijo. Kdaj je bil križ postavljen, nihče ne ve, je pa zelo star, korpus pa je bil ukraden. Nadomestili so ga z drugim. Okrasijo ga s kitami iz svežega smrekovega zelenja in umetnim cvetjem.

SLIKA ŠT. 37: JUREKOV KRIŽ

4. 3. 4. MARKOLAKOVA KAPELA

Markolakova je zadnja hiša v Kamni gori 16, ki spada v župnijo Črešnjice. Zdajšnja lastnika sta Karel in Nežika Rečnik, prej pa so se pisali Ribič. V kapeli je Marijin kip iz mavca, ob njem pa so postavljene sveže rože, seveda, kadar je dovolj toplo. Postavljena je bila z namenom, da Marija varuje vse stanujoče v tej hiši.

SLIKA ŠT. 38. MARKOLAKOVA KAPELA

4. 3. 5. TRIJE KRIŽI

Ob križišču poti, ki vodijo v Slovenske Konjice, Črešnjice in Žičko Kartuzijo, stojijo trije križi, ki so obrnjeni proti Slovenskim Konjicam. Stojijo na tromeji med župnijami Črešnjice, Špitalič in Slovenske Konjice. So prenovljeni. Ko smo si ogledovali znamenja prvič, je na tretjem križu manjkal korpus, ko pa smo se vrnili čez dva dni, je bil tudi ta obnovljen in postavljen na svoje mesto. Za zelo lepo ureditev okolice in križev skrbijo lastniki in gospa Tisnikarjeva iz Konjic. Okoli korpusov so oblikovane kite iz zelenja ter umetnega cvetja, pred nogami križanih pa so poličke, pogrnjene s prti in nanje so postavljene vaze s svežim cvetjem. Podobnega primera še nismo videli nikjer. Okoli križev je prostor ograjen z nizko leseno ograjo. Na drugi strani ceste so postavljene klopi. V mesecu maju imajo pri treh križih Šmarnice. Letos bodo imeli šmarnice zadnjo nedeljo v maju in bodo opravili blagoslov prenovljenih križev. Vsak križ ima svojega lastnika in svojo zgodovino. Križi so nekoč stali na pomembnih križiščih poti, ko pa so preurejali ceste, so naenkrat ostali na zapuščenih mestih v gozdovih. Nihče več jih ni videval in obiskoval razen lastnikov. Bili so zapuščeni. Predsednik Krajevne skupnosti je predlagal, da jih postavijo skupaj na to križišče na

vidno mesto. To so tudi storili in 13. 6. 1980 jih je skupaj blagoslovil gospod župnik Štefan Kušar. Blagoslov je potekal ob močnem sneženju. Prisotni so se greli ob zakurjenem ognju, po končani slovesnosti pa so se pogreli pri Jevšenakovih. GROBELNIKOV križ je desni križ, star preko sto let in je bil postavljen v spomin majhnemu otroku, ki so ga nesli zaradi pljučnice k zdravniku, a je na tistem mestu umrl. Stal je na Gospodični. Imenujejo ga Spodnji ali Brušnjakov križ. Tam sta ga leta 1951 blagoslovila gospod Kušar in takratni arhidijakon, gospod Tovornik. Po določenem času je križ propadel, mimo pa ni hodil nihče več, odkar je bila čez goro speljana cesta. Zato so ga prestavili. Takrat ga je prenovil Alojz Žnider iz Frankolovega. Sedanji lastnik je Avgust Grobelnik iz Sojeka št. 7. STRAKAJEV križ je Srednji križ, ki ga je leta 1954 postavil Alojz Straka v spomin stricu Jakobu Jevšenaku, ki je bil tam umorjen leta 1953. Sedanji lastnik pa je Franc Straka iz Kamne gore 17. PANČIČEV križ oziroma korpus je najstarejši med vsemi in ga imenujejo Zgornji križ. Njegov lastnik je bila družina Vindishgrec, ki ga je tudi postavila na prejšnje mesto. Sedaj so lastniki Pančičevi oz. Štreklovi.

SLIKA ŠT. 39: SPODNJI KRIŽ

SLIKA ŠT. 40: SREDNJI KRIŽ

SLIKA ŠT. 41: ZGORNJI KRIŽ

SLIKA ŠT. 42: TRIJE KRIŽI

4. 4. PODGORJE POD ČERINOM

4. 4. 1. BLAŠČAKOVA HIŠNA KAPELICA

V Podgorju pod Čerinom 27, v zaselku Gruševce, stoji nova hiša, last Romana Kračuna. V stari hiši je bila kapelica, ki jo je lastnik prenesel v novo hišo. V njej je kip Matere Božje in kip Svete družine. Okrašena je s kitami iz čudovitih papirnatih rož, ki jih spleta soseda Rička. V kapelico je napeljan električni tok, tako da vseskozi v njej gori lučka.

SLIKA ŠT. 43: BLAŠČAKOVA HIŠNA KAPELA

4. 4. 2. FATIMSKA KAPELA

V Podgorju pod Čerinom, v zaselku Grušovec, stoji kapela, ki jo vidna daleč naokoli, saj je zelo velika in je bila do leta 1996 celo podružnična cerkev župnije Črešnjice.

Med drugo svetovno vojno so v tem kraju mobilizirali več moških, med njimi tudi Karla Štanteta iz Podgorja pod Čerinom 24. Njihove žene, tudi Marija Štante, sedanja lastnica kapele, so se zaobljubile, da bodo postavili kapelo v zahvalo za srečno vrnitev. Po vrnitvi so Štantetovi s pomočjo sosedov postavili kapelo tudi z namenom prositi za zdravje v družini. Najprej so imeli namen postaviti manjšo kapelo, po predlogu začasno bivajočega duhovnika ljubljanske škofije Lojzeta Šparovca pa so se odločili za večjo, da se v njej lahko opravljajo tudi maše in žegnanja ter seveda šmarnice.

V svetem letu 1950 so blagoslovili kapelo, ki je bila sicer postavljena že leto dni prej, a so zaradi pozne župnikove vrnitve iz zapora blagoslov odložili na naslednje leto. Blagoslovitev so izvršili na najmlajši Marijin praznik, praznik Srca Marijinega. Za pripravo so imeli tridnevnicu v cerkvi in po družinah. Na predvečer so s procesijo spremljali kip Fatimske Marije iz cerkve, kjer je bil že od leta 1948, v njen stalni dom. Naslednji dan je bila slovesna maša.

Za blagoslov so fantje in dekleta postavili slavolok in mlaj, prepletli so z venci celo kapelo, naredili so »špalir«, streljali s štuki ipd. Kip Fatimske Marije je bil kupljen 10. maja 1947 v Zagrebu, izdelala ga je kiparka Vodova. 13. maja je bil blagoslovljen, prav na 30. obletnico Marijinega prikazovanja v Fatimi.

V maju 1947 so poiskali prostor za kapelo. Poleti 1948 je bil blagoslov temeljnega kamna. Pričeli so z zidanjem. Glavna zidarja sta bila Jernej Gorenšek in Ivan Okrožnik iz Frankolovega, stregel pa je Ivan Jošt. Jeseni 1948 je bil narejen cementni tlak, lesen strop, oltar,

SLIKA ŠT. 44: FATIMSKA KAPELA

okna in vrata. Da je postala kapela bolj vidna, so odkopali veliko zemlje. Veliko dela je opravil Karl Štante sam. Leta 1950 je nabavil gotski oltarček s tabernakljem. Svečnike je v Ljubljani odstopil škof A. Vovk, en zvonček je iz domače župnijske cerkve, drugega pa sta poklonila Mušič in Brušajak. Sosedje in sofarani so po svojih močeh pomagali pri postavitvi kapele.

V kapeli je postavljen oltar z relikvijami. 17. 10. 1950 jo je posvetil mariborski škof dr. Maksimiljan Držečnik ob sodelovanju domačega dijaka Petra Grobelnika, bodočega njegovega tajnika, ki pa se je 1987 smrtno ponesrečil v letalski nesreči na Petrovi gori na Korziki. Proti koncu leta 1957 je na prošnjo škofije lastnik kapelo in del zemljišča brezplačno odstopil v last cerkvi. 18. 2. 1958 je bila kapela povzdignjena v podružnico. Prva ključarja sta postala Karl Štante in Ivan Blazinšek.

Vsako leto 13. maja imajo procesijo, saj je kapelica posvečena Fatimski materi božji, to pa je datum, ko se je Marija prvič prikazala pastirjem v dolini Irija. To je bila prva cerkev v Sloveniji, ki je posvečena Mariji iz Fatime. Zanimivo je, da je tudi škof Maksimiljan Držečnik umrl 13. maja.

Leta 1987 je bila cerkev prenovljena. Pri obnovitvi so spet pomagali sosedje in krajani iz okolice. 17. 10 1987 je potekal blagoslov zvona. (Povzeto po župnijski kroniki do leta 1996 in ustnih virih)

SLIKA ŠT. 45: KAREL ŠTANTE

SLIKA ŠT. 46: FATIMSKA KAPELA OD BL

SLIKA ŠT. 47: OLTAR FATIMSKKE KAPELE

SLIKA ŠT. 48: FATIMSKA KAPELA LETA 1950

SLIKA ŠT. 49: NOTRANJOST KAPELE

4. 4. 3. SPODNJEPAVŠERJEVA KAPELA

V Podgorju pod Čerinom 25, Grušovec, stoji lepa kapela, katere lastnica je Amalija Štante, roj Šelih. Kapela je zelo stara, obnovljena pa je bila leta 1985. V kapeli je čudovit kip Marije z Jezusom, okrašena je s kitami iz papirnatega cvetja. Nad vhodnim obokom je zanimiv napis: »Za vsak pozdrav bo Bog plačilo dal.«

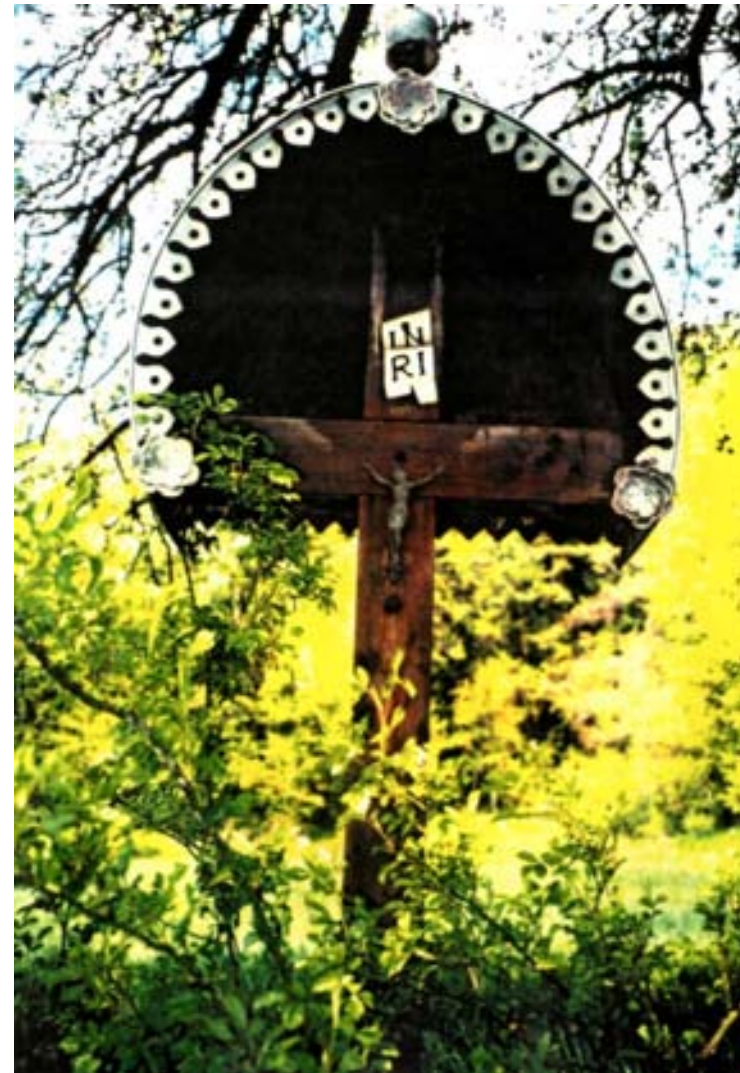
SLIKA ŠT. 50:

SPODNJEPAVŠERJEVA KAPELA

4. 4. 4. NADEKOV KRIŽ

V Podgorju pod Čerinom ob robu pod Konjiško goro vodi pot proti Zidanici. Ob njej sta dva križa in dve kapeli. Prvi je Štantetov križ, ki ga je postavil Bernard Štante leta 1955, ker je izpolnil zaobljubo ob prošnji za zdravje.

SLIKA ŠT. 51: NADEKOV KRIŽ

4. 4. 5. ORGALISTOVA KAPELA I

V župnijski kroniki je zapisano: »Je večja stavba pravokotnega tlorisa. Na oghi ima pilastre, na prednji strani visoko trikotno čelo. Pokrita je z dvokapno škrljasto streho, ki je z zadnje strani odrezana na čop. V stranskih stenah sta sedaj zazidani okni, od prednje strani pa je vhod v krožno obokan prostor z oltarjem. Po tradiciji so jo postavili Žički menihi in je že s tem vsaj iz 18. stoletja, s čemer se dobro sklada njena arhitektura. Če je motiv bisernice na venčnem zidu prvoten, je njen nastanek mogoče nastaviti še okrog leta 1700. (Dr. Zadikar).« V kapeli je velika podoba Srca Jezusova. Sedanja lastnica kapele je Cecilija Slemenšek iz Podgorja Pod Čerinom 15.

SLIKA ŠT. 52: ORGALISTOVA KAPELA

SLIKA ŠT. 53: NOTRANJOST ORGALISTOVE KAPELE I.

4. 4. 6. ZAZUALOV KRIŽ

V Podgorju pod Čerinom 5/a ima svojo domačijo Martin Zazijal. Leta 1994 je postavil križ, ker sta se s sosedom šalila, da če bo tam križ, se bo mogoče tudi kdaj njima kdo odkril. Križ ima leseno streho, pod korpusom je polička za vazo in cvetje, ki je umetno. Ob križu raste vrtnica, ki z zelenjem in cvetjem objema korpus.

SLIKA ŠT. 54: ZAZUALOV KRIŽ

4. 4. 7. ZANGGERJEVA KAPELA

Na zgornji strani ceste ob zidanici v Podgorju pod Čerinom 3 je postavljena kapela, ki jo je postavil Franc Zangger v času Avstroogrške monarhije. Po vojni je oblast Zanggerjevimi odvzela lastništvo. Živita še hči Anita in sin Franc, ki čakata na vrnitev lastninske pravice.

V kapeli je pod obokom postavljen velik križ s kipom križanega. Dvokrilna streha je pokrita z opeko. Pred kapelo je z nizko opeko grajen prostor. Korpus je okrašen z umetnim rožami.

SLIKA ŠT. 55: ZANGGERJEVA KAPELA

4. 4. 8. ORGALISTOVA KAPELA II

V Podgorju pod Čerinom 15 na levi strani ceste, ki pelje proti Frankolovem, stoji kapela, ki je bila postavljena v spomin. Stara je najmanj 100 let. V njej je bil velik križ, a so telo križanega ukradli, zato so sedaj postavili vanjo majhen križ. Stene so okrašene s freskami Ane in Marije. Vhod je varovan z železnimi vrati. Lastnica je Cecilija Slemenšek.

Pri Slemenškovi imajo tudi 140 let staro hišno kapelico, ki pa jo trenutno obnavljajo.

SLIKA ŠT. 56: ORGALISTOVA KAPELA

SLIKA ŠT. 57: ORGALISTOVA KAPELA -NOTRANJOST

4. 4. 9. KEKLNOVA HIŠNA KAPELICA

Ribič Anton iz Podgorja 9 je lastnik hiše, ki ima najmanj 120 let staro hišno kapelico. V njej je kip angela, ki moli. Okrašena je z vencem belih rož iz papirja.

SLIKA ŠT. 58: KEKLNOVA HIŠNA KAPELICA

4.4. 10.KEKLNOV KRIŽ

Tudi križ spada k hiši Ribičevih in je star približno 120 let. V času, ko so na veliko kradli kipe in korpuse, so ga spravili na varno. Leta 1996 so prenovljenega spet blagoslovili.

SLIKA ŠT.59: KEKLNOV KRIŽ

4. 4. 11. ERNEJČEVA KAPELA

Franc Štante iz Podgorja je leta 1952 postavil ob cesti pod domačijo kapelo s kipom Marije Brezmadežne. Njegova mama Uršula se je leta 1922 zaobljubila, da bo postavila kapelo, če ozdravi in njen novorojeni sin Franc ostane živ. Materi kapele ni uspelo postaviti, zato je obljubo izpolnil sin, ki še sedaj živi. Kip Marije so ukradli. Domači so ga nadomestili s sliko Marije Pomagaj iz Brezja.

SLIKA ŠT. 60: ERNEJČEVA KAPELA

4.5. SOJEK

4.5. 1. POHARČEV KRIŽ

V Sojeku št. 1 živi Anica Plešnik. S svojimi domačimi skrbi za križ, ki ga je dala postaviti njena mama Urška Dolar v spomin sinu Silvestru Macuhu. Usmrtili so ga v Mariboru štirinajst dni pred osvoboditvijo. Znamenje stoji ob hiši, ob cesti, ki vodi iz Žičke Kartuzije proti Črešnjicam. Križ je lesen, ob korpusu pa so speljane cvetne kite iz suhega cvetja.

SLIKA ŠT. 61: POHARČEV KRIŽ

4. 5. 2. . LOVRENČEVA KAPELA

Družina Karla Pristovnika iz Sojeka št. 3 je lastnik kapele, ki stoji ob cesti nasproti domače hiše. Nekoč je tam stal križ, od leta 1967 pa stoji kapela, ki je bila postavljena v zahvalo, ker je oče Anton med drugo svetovno vojno ostal živ. Ponoči so namreč Nemci prišli v hišo in hoteli očeta ubiti kar v postelji. Ker so otroci ob njem jokali, so vzeli njega in hčerko za vodnika poti na Kamno goro, tam pa so ju potem hoteli ustreliti. Našli so si zamenjavo za vodnika, onadva pa sta se po srečnem naključju skrila in nato zbežala. Kapela je posvečena Kristusu kralju. Križ s telesom Križanega so ukradli, zato so postavili v kapelo Marijin kip, ki so ga lani (v letu 2000) ukradli, tako da so trenutno v kapeli le še freske. Pristovnikovi imajo namen kapelo obnoviti in njeno notranjost ustrezno zavarovati.

SLIKA ŠT. 62 : LOVRENČEVA KAPELA

4. 5. 3. MUŠIČEVA KAPELICA

V bližini Pristovnikove kapele, na isti strani ceste nasproti domačije Šelihovih v Sojeku št. 2, stoji mala kapelica, ki so jo postavili leta 1930. Ignac Šelih, rojen 7. 7. 1862, stari oče sedanjega lastnika Franca Šeliha, je vozil z živinsko vprego in pri Žički Kartuziji po nesreči prišel pod voz. V zahvalo za preživetje so potem postavili to znamenje. Kapelico je 1960 prenovil sin Ignac. Znamenje je bilo posvečeno Mariji Rožnavenski. Prvi lesen Marijin kip so ukradli, prav tako drugega, sedaj pa je v kapelici mavčni kip Lurške matere božje, večkrat najdejo kapelico odprto, a sedanji kip nima umetniške vrednosti, zato ga pustijo v kapelici. Iz družine Šelihovih izhajajo tri sestre usmiljenke.

SLIKA ŠT. 63: MUŠIČEVA KAPELA

4. 5. 4. IVANKINA KAPELICA

V Sojeku št. 30 stoji prijazna hišica pokojnega Jerneja Kliseja. Postavil jo je v zahvalo spodnji sosed, zdaj že pokojni Alojz Pristovšek, po domače Lovrenčev. Od doma je dobil nekaj zemlje in klet, ki si jo je preuredil v stanovanje. V leseni kapelici je kip Marije iz mavca. Okrašena je s suhim cvetjem. Kapelica je vedno odprta. Zanja skrbi Ivanka Pristovšek.

SLIKA ŠT. 64: IVANKINA KAPELICA

4. 5. 5. ROZINOVA HIŠNA KAPELICA

V Sojeku št. 9 stoji ob cesti, ki pelje proti Kamni gori, stoji hiša Marije Zbičajnik. V steni je vgrajena hišna kapelica, s čudovitim kipom matere božje. Kapelica je stara toliko kot hiša, to pa je več kot dvesto let. Hišne kapelice so bile v večini primerov postavljene v zahvalo za dom in priprošnjo k zdravemu in srečnemu življenju vseh v njej stanujočih.

SLIKA ŠT. 65: ROZINOVA HIŠNA KAPELICA

4. 5. 6. FRTAKOVA KAPELA

V Sojeku št. 15 stoji kapela, ki jo je postavil Ignac Podgoršek, ker je izpolnil zaobljubo za srečno vrnitev sina Francija iz II. svetovne. Kapela je bila postavljena leta 1951. Kapela ima obokan vhod, ki je zaprt z železnimi vrati. V kapeli je kip Matere božje z detetom, ki stoji na visokem podstavku. Marija drži dete na svoji levi strani. Oblečeno je v belo oblačilo, na prsih ima srce Jezusovo. Marija je oblečena v rjavo obleko, ogrnjena pa je z modrim plaščem. Oba imata kovinski svetniški sij. Na steni ob kipu je pet šopkov, na tleh pa cvetje v dveh vazah. Nad vhodom je napis: »Marija, naša gospa Jezusovega srca.« Streha je dvokapna, pokrita z opeko.

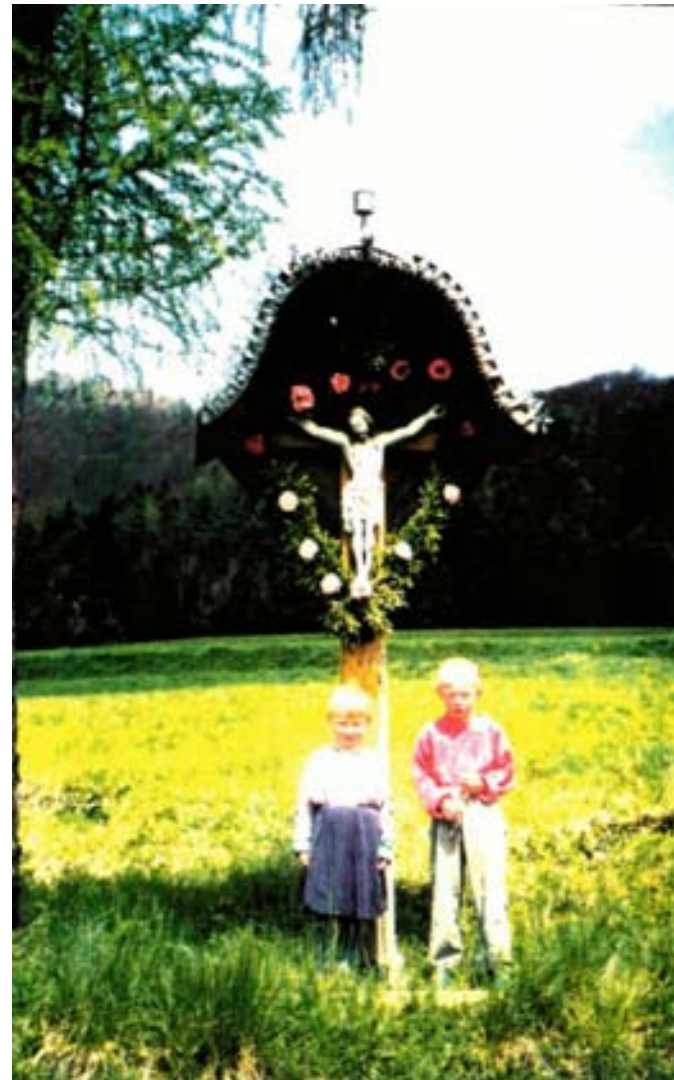
SLIKA ŠT. 66: FRTAKOVA KAPELA

4. 5. 7. BOGINOV KRIŽ

V Sojeku št. 13/a živi Mirko Višner, sedanji lastnik križa, ki stoji ob poljski cesti. To je že zelo star križ. Nekoč je ob njem umrl bližnji vaščan.

Ob križu imajo njivo Slemenškovi, po domače Vovkovi. Ko so leta 1974 orali njivo, so voli potegnili malo po svoje in podrli križ, ki je imel že prhle temelje. Križ so Slemenškovi popravili in ponovno postavili na svoje mesto.

Telo križanega je okrašeno s kitami iz suhega cvetja in pravega zelenja. Frančiška Slemenšek že mnogo let dela cvetje iz papirja, včasih pa je skupaj še z nekaterimi pletla kite iz zimzelena za slovesne maše v domači cerkvi

SLIKA ŠT. 67 : BOGINOV KRIŽ

5. ZAKLJUČEK

Zbrali smo veliko zanimivih podatkov, ki smo jih razvrstili po vaseh. Rezultati iskanja znamenj so naslednji:

	Križi:	Kapele:	Hišne kapele:	Skupaj:
1. Brdce:	3	1	1	5
2. Črešnjice:	6	1	3	10
3. Kamna gora:	6	1	0	7
4. Podgorje pod Čerinom:	3	6	2	11
5. Soiek:	2	4	1	7
Skupaj	20	13	7	40

Nekateri lastniki o znamenjih, ki so že zelo stara ne vedo, zakaj so bila postavljena. Nekateri pa vedo, ker se doma to prenaša z ustnim izročilom. Za tako majhno župnijo lahko ugotovimo, da ima veliko verskih znamenj. Večina je zelo dobro ohranjenih. Veliko korpusov in kipov umetniške vrednosti je bilo ukradenih. Ljudje zelo obnavljajo znamenaj. Postavljena so na vidnih mestih, zato je tudi večja nevarnost, da koga zasrbijo prsti.

Ljudje so jih postavljali v zahvalo, v priprošnjo, v spomin ali pa kar tako.

Naš cilj, ki smo si ga zadali, da poiščemo vsa verska znamenja v župniji, je dosežen. Ko smo mislili, da imamo že vse popisane in fotografirane, smo naše zapise dali v pregled gospodu župniku, ki je ugotovil, da smo zgrešili še pet znamenj.

Fotografiral je Uroš Jurgec. Nekaj fotografij smo si sposodili iz župnijske kronike do leta 1996.

Naše delo je potekalo tako:

- na terenu, kjer smo fotografirali in zbirali podatke in
- doma, kjer smo podatke zapisali in uredili.
- fotokopirali smo fotografije in jih razvrstili po nalogi

Posebej se želimo zahvaliti gospodu župniku in vsem krajanom, ki so nam s svojimi napotki in vedenjem o zgodovini znamenj zelo prijazno omogočili raziskovanje po področju, ki nam je bili popolnoma neznan. Srečali smo veliko prijaznih ljudi in popolnoma vsi so nam omogočili naše raziskovanje. Najlepša hvala vsem!

6. VIRI IN LITERATURA

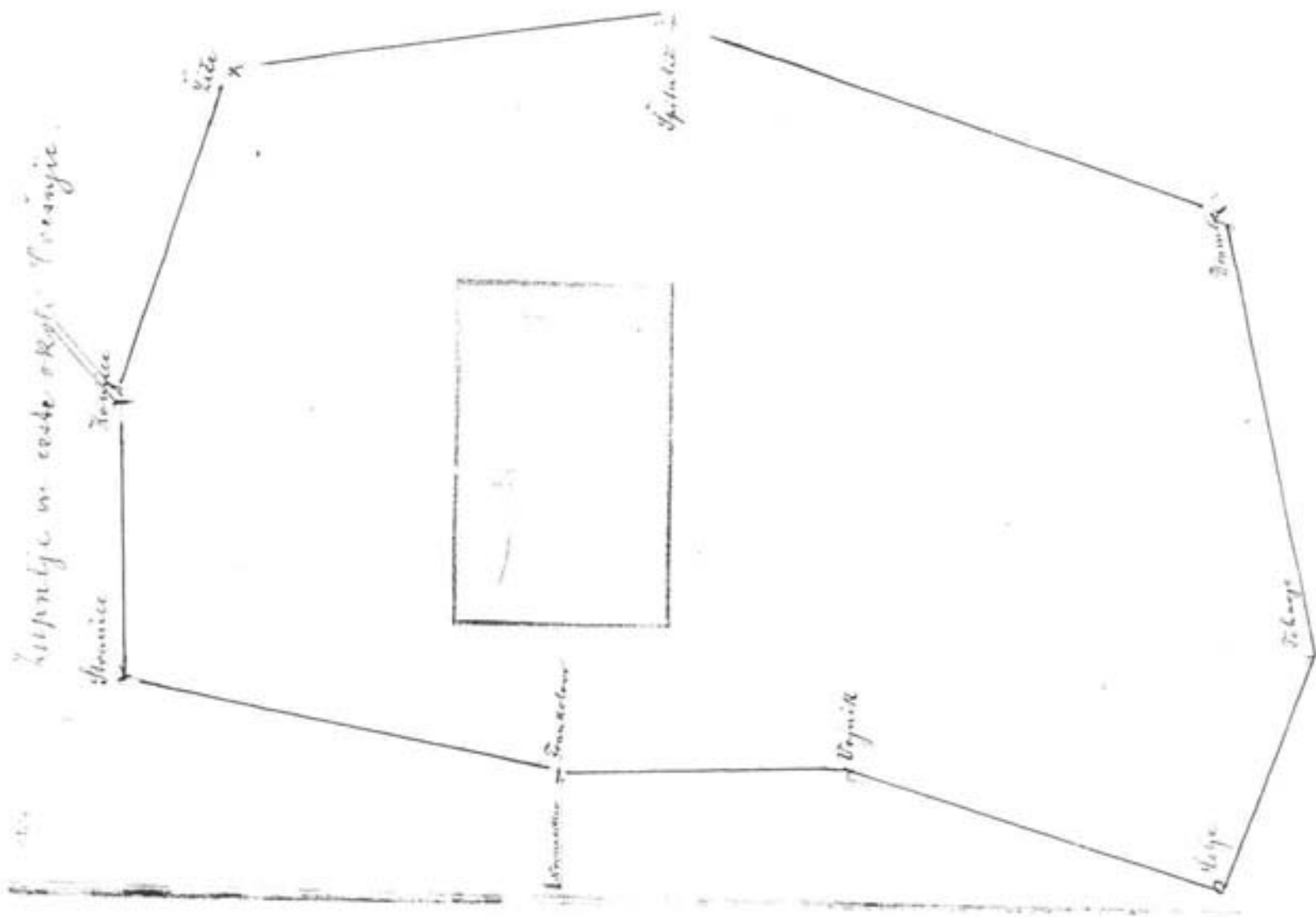
Kronika Župnije Črešnjice do leta 1996

Ustni viri lastnikov verskih znamenj

7. SEZNAM FOTOGRAFIJ

1. NASLOVNA STRAN - ŽUPNIJSKA CERKEV
2. RAZISKOVALCI Z GOSPODOM KUŠARJEM
3. ŠTEFAN KUŠAR
4. DOMINIKOVA KAPELA
5. NOVI ZVON 1978
6. VICE
7. PRIŽNICA
8. ORGLE
9. OBHAJILNA MIZA
10. ŽUPNIJSKA CERKEV
11. ŽUPNIŠČE
12. KOVAČEV KRIŽ
13. KRIŽ PRI DOMAČIJI SLOMŠKOVE MATERE
14. KRALOVA HIŠNA KAPELICA
15. KOTJEKOVKRIŽ
16. GRABENŠKOVA KAPELA
17. BLAZINŠKOV KRIŽ
18. KRIŽ NA POKOPALIŠČU
19. MISIJONSKI KRIŽ
20. KRIŽ PRI ŽUPIŠČU
21. KRIŽ V OBZIDJU
22. ŠNELARJEV KRIŽ
23. ŠNELARJEVA HIŠNA KAPELICA
24. DOLANOVA KAPELA
25. SVETI PETER
26. FRESKA NA STROPU
27. SVETI MARTIN
28. SVETI ALOJZIJ
29. OLTAR S KIPOM MARIJE Z JEZUSOM
30. BOŽJI GROB
31. SVETA DRUŽINA
32. SVETI MIHAEL
33. SPODNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA 34.
ZGORNJEDOLANOVA HIŠNA KAPELICA
35. RIBEŽLOVKRIŽ
36. GOLTNARJEV KRIŽ
37. JUREKOVKRIŽ
38. MARKOLAKOVA KAPELA
39. SPODNJI KRIŽ
40. SREDNJI KRIŽ
41. ZGORNJKRIŽ
42. TRIJE KRIŽI
43. BLAŠČAKOVA HIŠNA KAPELICA
44. FATIMSKA KAPELA
45. KAREL ŠTANTE
46. FATIMSKA KAPELA OD BLIZU
47. OLTAR FATIMSKE KAPELE
48. FATIMSKA KAPELA LETA 1950
49. NOTRANJOST KAPELE
50. SPODNJEPAVŠERJEVA KAPELA
51. NADEKOVKRIŽ
52. ORGALISTOVA KAPELA
53. NOTRANJOST ORGALISTOVE KAPELE I
54. ZAZIJALOV KRIŽ
55. ZANGGERJEVA KAPELA
56. ORGALISTOVA KAPELA
57. ORGALISTOVA KAPELA- NOTRANJOST
58. KEKLNOVA HIŠNA KAPELICA
59. KEKLOVKRIŽ
60. ERNEJČEVA KAPELA
61. POHARČEVKRIŽ
62. LOVRENČEVA KAPELA
63. MUŠIČEVA KAPELA
64. IVANKINA KAPELICA
65. ROZINOVA HIŠNA KAPELICA
66. FRTAKOVA KAPELA
67. BOGINOV KRIŽ

8. 1. Župnije in ceste okoli Črešnjic
8. 2. Lavantinska škofija
8. 3. Kapele in križi v fari 1 877
8. 4. Križi in kapele okrog leta 1900
8. 5. Sveta znamenja v letu 1952
8. 6. Slovesnosti pri znamenjih 1981
8. 7. Tatvine na križih in kapelich

Lavantinske

do Kranje.

Marenberg	Maribor do	Maribor l.v.	Gorenja Sv. Lenart	Ljubovica	Sobota	1.12.1923.
Vuzenica	Škale	Hoče	Pluj	Velika nedelja	Lendava	1.12.1923.
Flam bog	Gornigrad	St. Bistrica	Rogatec	Lavrč		
Dravograd	Braslavice	Konjice	Šmarje			
Prevalje		Novacerkva	Kozje			
	Laško	Čelje	Videm.			

Novacerkviška župnija.

Kozjak	Vitanje	Frankolovo	Črešnjevo
Doberna Novacerkva			
Šmartno	Vojnik.		

Črešnjevska občina.

Podgorje	Črešnjevo	Kamna gora
	Yrsovoce	Ložek
Kate dole		Brdo.

V usaki okolici te fare - se nahajajo kakšne znamenite
naše sv. vere na očitnem mestu. Le v Sojaku se
do zdaj ni nobenega, - pa menda še kudi hude.

Podgorje ima nat. vesjo pri cerki staro kapelico prero.
Sreca Jezusovega. Prispevuje se, da so to kapelico že
-Kartuzijanci iz Zajekloštra postavili. Pakem je še
ena. novjša kapelica se sv. razpetom v vasi.
Bavno kakšne kapelice se nahajajo v Čučevem in
pa v Kačnej vasi. Okolice Breznice ima kakšne ime,
novani Golški križ, t. j. visoko giban in si streho
pokrit s stebri z dolbinami za sv. podobe. To znam.
nje je posvečeno sv. Trojici: ztaj se kudi v njem
nahajajo podoba Dev. M. z galoski in lesa, izdelana
po podobarju Jožefu Kartnaker neu Frankolovem.
Tudi ta stebri so baje že od zajekloštrskih me.
nikov, ki so imeli blizu samokaj vinograd. Vse ka.
že na starostavnost.

V drugih okolicih so pa postavljani leseni kri.
ži s podobo našega Izoblišanja.

1900

Križi in kapele.

- Kapela v Podgorju na i. MS, nad Podgorjem v a. pres. Lj.,
 " v Čresnjicah pri Larniškem za procejšjo povonud. m.,
 Križ na Kamni gori pri Lodiinu,
 " v Lojaku pri Lovrenu, in pri Starem Macisku,
 " na Zelenem v Bodrah,
 " Platen pri Brekoviškem,
 Kapela pri Krajnem v Lačni vasi,
 " pred Lačno verzjo,
 " v Goušovem pri starem Grabeniškem,
 " " " " " Tavrčevju.
- Skup. križev 7 Kapel. = 12

uvazje ...

19. m. na praznik varuha naše domovine, sestavljen Seznamu kapelic, križev ni svetih znamenj (glej skico). Vseh je 34: štiriintrideset, to je na vsake tri Lise - ki jih je skapno sto - eno sveto znamenje, eden Oble, eden dve Marija. To vseh so takole:

Črešnjevice: 1-6 ni 1^a, sk. 7 (sedem)

Podgorje: 7-16 a) podgora 7-8
b) vas 9-12
c) Grahovec 13-16, skapno 10 (deset)

Lična vas: 17-20 ni 19^a, sk. 5 (pet)

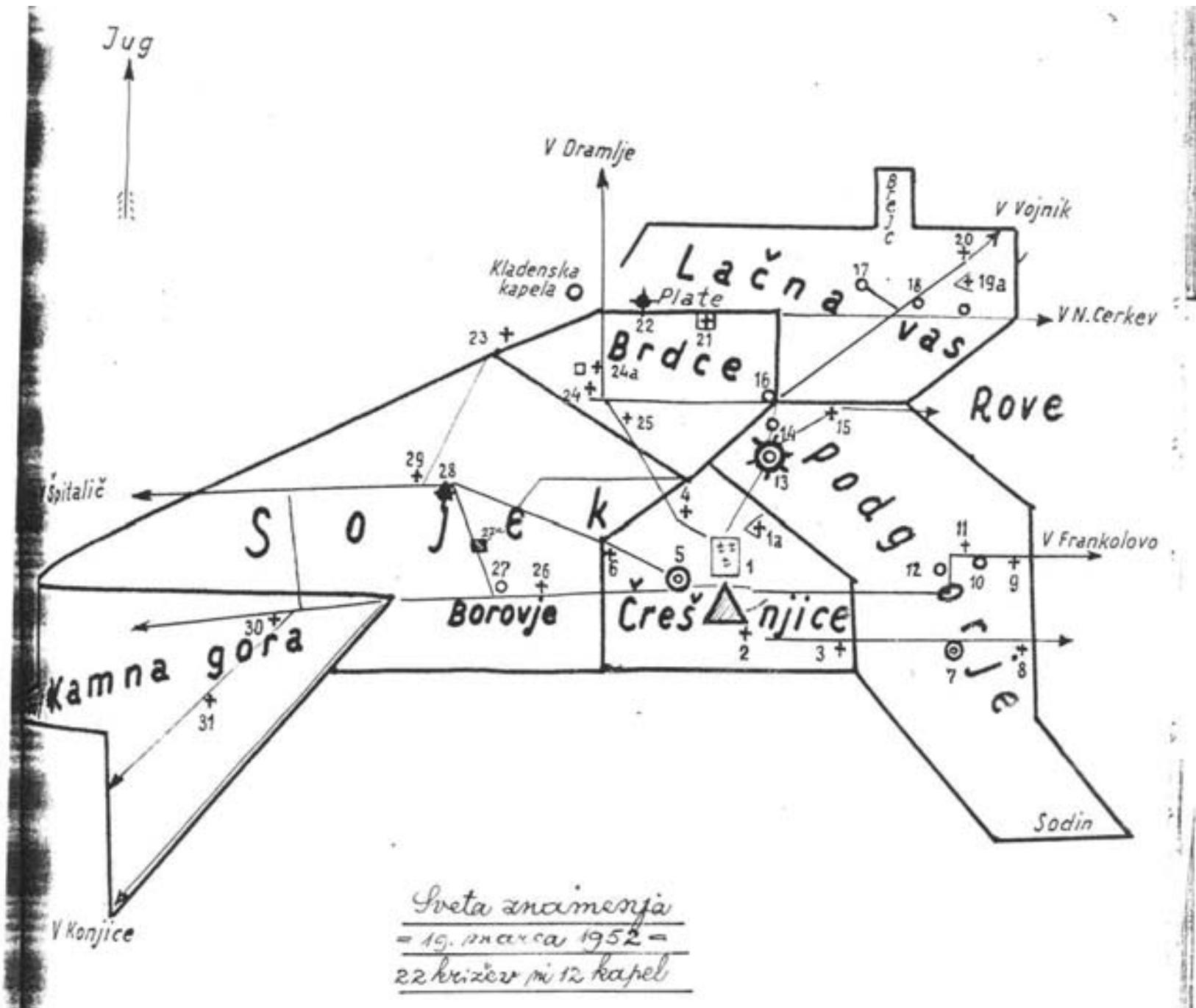
Brdce: 21-25 a) Plate k' domu B. 21-23
b) vas ni Sele 24-25, skap. 5 (pet). = St. 16
(Grabencanova kap. je tudi pravzaprav še pod
Brdce h. št. 21!)

Lojček: 26-29 ni 27^a
a) Bprooje: 26-27
b) Bpuse: 27^a
c) vas: 28-29, skapno 5 (pet)

Kamna gora: 30-31, skap. 2 (dva).

Od B. 1946 na novo postavljene šteje 3, 10,

15, 19, 19^a, 27, 29, 31 - skapno deset. - - prenovljene šteje 1, 2, 4, 7, 8, 12, 14,
25 - skapno deset.

Fatimska kapela, blagoslovljena per modum ecclesiae

kapelica z mašnim dovoljenjem krat letno per m. act.

navadna kapelica - † sveto znamenje - † križ - ⊕

križ na hiši - ⊕ kapelica v zidu na pročelju

Ustni red lastnikov:

1 Pokopališni križ

1a križ, od koder se spremlja mlinci iz vasi, postavil Janez Blazinšek

2 misijski križ na starim pokopališču ob c. Lidu, od maja 1952 tri stolpe

3 križ (postavil Bernard Štante) - pri Palužu, "Vadekov"

4 Spodnje-Dolanov križ

5 J. Dolanova kapela - pri Zarnški (J. Kon. ste 18)

6 J.-Dolanov križ - pri cerkveni kleti nad Globokem

- I.** 7 Orgalistova kapelka presv. Sjeza (postavili kartuzijanci, gl. ste. 18.)
 8 Langgerjeva križ - v kapelnevi zidu
 9 Pekarekov križ
 10 Jernejčeva (Franc Štante) kapela
 11 Kehlner križ
Pod gorje
 12 Orgalistova križna kapelica
 13 Gorje-Brašarjeva (Karl Štante) Fatimska kapela
 14 Spodnje-Brašarjeva kapela (Franc Šilih)
 15 Spodnje-Brašarjeva križ
 16 Grabenčanova kapela (Anton Skeršič)
I. 17 Kruharjeva kapela Sjeza (Franc Kolac)
 18 Knapja kapela (Leopold Oručkal)
Mali dolé
 19 Pekarekova kapela Kristova Kralja (Anton Skeršič)
 19a Pekarekov križ
 20 Divjakov križ (Rozalija Lesničnik)

Brdce	IV 21	Brekovšekov križ
	22	Blazinskeov križ
	23	Kovačev križ (Ana Podgoršek)
	24	Koljekov križ (Karl Fazijal)
	25	Šelski križ (Terezijski Kristovnik - kuhar iz Češnje)
Sofje	V 26	Boginov križ (Alejx Košič)
	27	Frtačova kapela (Ignac Podgoršek)
	27 ^a	Rozinova kapelica (Franc Zdravnik)
	28	Mušičev križ (Ignac Selih)
Kamna gora	29	Toharčev križ (Jozef Plešnik)
	30	Galtarjev križ (Blex Plešnik)
	31	Jurjev križ (Franc Iskrač)

Opomba k IV-Brdce:
 Na domu Slovške matere je pomotoma vpisana št 24^a kjer tam sv. Znamenja
 ni - namerava prv ga postaviti lastnik Rihard Jozef s d. Kralj (n. Podjark).

1989

Majnik je bil zelo lep, kar se tiče vnu. ma, predvsem pa ljube. ma.

1.) V Fatimski so bile vsake delavniški večer, ob
praktiki pa popoldne, 'Smaruice' - sveta maša ni liturgije.
Bili so zelo veseli in lepo pričujali: 25-35, tudi do 40, ekkrat
celo blizu 70.-

Zelo lepo so sodelovali, razmeroma malo je pa bilo
obhajil. Približno so potem tudi zavezaj stopili v krog in peli.
Peli: Slovenske in druge narodne.

2.) Pri vaških svetih znamenjih - kapelicah ali križih -
so se vaščani ob nedeljah večer zbirali k svoji posebni
majniški pobožnosti, a ne povsod. Bolj tedaj ni tam, kjer so
slutili, da prideu tudi jure (Borovje, Kamen gora...)

3.) Pri Treh križih na Konjiški gori je v med. 24. maja
popoldne molilo in pelo 70 ljudi. Povoobhajanci tega stue (9)
so največ naredili tja gor nekak izlet, in so zato še drugi šli...

4.) Križev procesij je smo imeli vsako k, mi kapelci
ni potem tam vsemuho mašo. Pri dan - Bolavca in
Lavršiču, drugi dan - Križevstvo, pod goro in tretji dan
v Grahensko in v Podcu (ob soletnici odhaja stopi). L
tej zvečaji je šlo precej v - Fatimski. Udeležba: 22-25-38

Nat drugod, so letos ~~1990~~ ljudi prinas
oskrnilih sveta znamenja kot sledi:

1. Podgorje
a) Iz pregabistove kapele sredi vasi - križ
s korpusom (lani 1986)
b.) Iz Črešnjice kapele - lesen Marijini križ
(lani 1986)
2. Črešnjice
a) Z Nadekovega križa - korpus
b.) z Blažimškovega križa - korpus (glej sliko)
3. Kamna gora a) Iskacev križ - korpus
b.) Trije križi - tri korpusi (s srednjem
in dvabratci) z kvega

73

V Sojehem — so 75 let (noc 24 avg) kot 26 in 3a sredi
vasi v Lovrencovi 23. kapele odtegnali s stene
križ s korpusom, ga pa zloniški korpusa
roko - pestili, na tleh, ker so se žbali ob lajnju
psov..

Ure tatvine so bile 11h, ki se je
prijavljene postojni 11h, ki se je
zelo trudila, da tatove najde.

"Blažimski" križ
Postavljen 1952
Korpus z spisa
ukraden leta 1987